

(Neo)keynesiánství

- J.M.Keynes - 1936 *General Theory of Employment, Interest and Money*
- Rovnováha AD x AS na vysoké úrovni ?
(krize z ‚nadvýroby‘, deficit AD)
- Z hlediska tvorby/dynamika $Y = C + I$
- Z hlediska užití(statika) $Y = C + S$
- $(I = S)$
- Sklon ke spotřebě, investicím (dC/dY),
 dI/dY), sklon k úsporám (dS/dY)
- Multiplikátor $k = 1/1 - (dI/dY)$, role investic

Důvody nezaměstnanosti

- Zákon klesajících výnosů (a míry zisku) – pokud se nic nemění (klesá sklon k investicím)
- Rostoucí nerovnoměrnost příjmů/výnosů (klesá AD)
- *Změny sklonu ke spotřebě a k investicím, růst úrokové míry a sklonu k úsporám (nevyužití zdrojů)*
- Doporučení, zásady pro politiku („krátkodobá“ stimulace AD):

Levné peníze, (nízká u' , zlatý standard), přímé státní investice/zakázky (druhotná zaměstnanost), veřejné práce, multiplikátor, progresivní daňová soustava (vestavěné stabilizátory), zrychlené investice (odpisy), protekcionismus, mírná inflace + (růst cen > růst mezd)

New Deal, Německo

Neokeynesiánci

- Dreze, Malinvaud, Gual aj.
- Základní problém – aukční trhy x trh práce
- TP - adaptuje se kvantitou a ne cenou práce
- Důvody: (Keynes) soutěž = náklady x výnosy, soutěž o nejlepší dělníky
- Soutěž pomocí jiných nákladů a produktivitou
- Obava snížit ceny, mzdy (Nash, teorie her, zero sum game, **cenová válka?**)
- Fixní náklady (investice, dlouhodobé odpisy - splácení)

Osmdesátá léta

- **Diagnoza krize:** technologická nezaměstnanost (inovace když drahá ropa) + hysterese = ‚structural break‘ (tedy hlavní problém není cena vstupů a inflace a rigidita mezd/odbory)

Neokeynsiánci

- Tři pilíře zaměstnanosti:
- **1 Klíčová role AD**
- (80.léta - chyba neoliberační politiky v situaci snížení výnosů/zisků, tj. restrikce = dále pokles AD i AS
- + jistá role odborů – rigidita mezd)

Neokeynesiánci

- **2 Role umírněných mzdových požadavků (ceny-mzdy)** rigidita mezd (dole na mzdovém žebříčku tlačí dávky, nahoře spíše soutěž – efficiency wages)
- Vytlačení práce kapitálem, nízkokvalifikované práce kvalifikovanou
- **Zlaté pravidlo mzdové**
- Kritika *politiky deregulace* – problém AD, omezení investic do HC, dlouhodobá nez. (zvýšení U_p)

Neokeynesiánci

- **3 Zaměstnatelnost** (při rostoucí AD musí být PS plně použitelná, jinak narůstá strukturální složka a U_p) hrozí inflace, zaměstnatelnost zaručuje v kombinaci s vysokou produktivitou pokrytí AD nabídkou zboží a služeb, pak nehrozí inflace
- Role aktivní politiky na trhu práce ve více směrech, ovlivňování balance L_s , L_d , integrace na trh práce
- ***AD + umírněný růst mezd + zaměstnatelnost***

Institucionální teorie

- **Nedokonalá soutěž**
- Teorie efektivních mezd, varianty:
- ‚Turnover model‘ (Stiglitz)
- Teorie morálního rizika (dělníci)
- Teorie spravedlivé mzdy